

„ Az igazságnak és a szépnek élt.

Hit lakta szívét és nagy akarat.

Tett és ösztönzött: szebb jövőt rendelt.

Minden java a nemzeté maradt.”

(idézet Ráth György síremlékéről)

Ráth György dr. (Szeged, 1828. május 6. – Budapest, 1905. július 7.)

Jogász, múzeumi főigazgató, jogi és művészettörténeti író, könyv- és régiséggyűjtő, táblai tanácselnök, főrendiházi tag.

Élete és munkássága

Fivéreivel együtt meghatározó szerepet játszottak Magyarország ipari, kereskedelmi és kulturális életében. *Ráth Mór* a magyar irodalom lelkes támogatója, könyvkiadóként szerzett hírnevet, *Ráth János*, a családi tradíciót folytatva gazdálkodással foglalkozott.

Ráth György Szegeden és a temesvári líceumban tanult, majd jogi tanulmányokat folytatott. Az 1847. évi országgyűlésen Csongrád vármegye követi mellett írnokként tevékenykedett, később a Pénzügyminisztériumban lett segédfogalmazó.

Fivérével együtt részt vett az 1848-49-es forradalom és szabadságharcban, élményeit a *Magyar Emléklapok* című kiadványban írta meg. Tanulmányokat írt a magyar reformáció történetéről, a régi magyar könyvművészetről. 1850-ben Szilágyi Sándorral közösen szerkesztette *A honvéd és huszárélet anekdotákban* című könyvet, valamint összeállították Kossuth parlamenti élete című kötetet.

1853-ban törvénykezési pályára lépett. Több jogtudományi kézikönyvet írt, összeállította az új törvényhozás magyar és német jogi szakszótárát.

1954-től, négy évig a bécsi legfőbb ítélőszék magyar osztályán dolgozott. 1860-ban Apponyi György főkancellár elnöki titkára, majd királyi táblai bíró, később a pesti királyi ítélőtábla rendes bírója, semmítőszéki bíró, végül a pesti királyi ítélőtábla tanácselnöke lett.

Tevékenyen részt vett a régi Múcsarnok és a Zeneakadémia létesítésében. Gyűjtötte a muzeális értékű könyveket és iparművészeti tárgyakat. Apponyi Györggyel együtt bejāratossá vált a bécsi műgyűjteményekbe, régiségtárakba, könyvkereskedésekbe.

Megismerkedett és baráti viszonyt ápolt Böhm József Dániel és Pulszky Ferenc műgyűjtőkkel. Szoros kapcsolatot ápolt Posonyi Sándor műkereskedővel, akinek segítségével sok értékes műtárgyat vásárolt.

Könyvek és metszetek mellett ókori egyiptomi szobrokat, görög vázákat, római plasztikákat, középkori és reneszánsz szobrokat, német domborműveket, közép- és újabb kori metszett köveket, gemmákat (vésett vagy alakos ábrázolással díszített drága- vagy

féldrágakövek) vásárolt. Kedvelte az ötvöstárgyakat, elsősorban a régi ékszereket, de egyéb tárgyak, így elsősorban a magyar ötvösség termékei is szép számmal voltak birtokában.

Kollekciójának leghíresebb része képgyűjteménye volt, melynek gerincét a 17. századi holland festmények adták, mellettük jó itáliai anyaga is volt, s talán kevésbé jelentős németalföldi darabok is.

Gyűjteményének két legértékesebb része képtára és hungarika-könyvtára volt.

1881-ben megszervezte az Országos Magyar Iparművészeti Múzeumot, amelynek 1881-ig első igazgatója, majd 1896-ig főigazgatója volt.

A Millenium kapcsán megszervezte az Iparművészeti Társulat kiállítását, ahol bemutatta a Corvinák könyvkötési stílusát. Az 1900. évi párizsi világkiállításon berendezte a magyar iparművészeti csoport pavilonját.

Három kötetben adta ki *Az iparművészet könyve* című művét, ami az első átfogó, magyar nyelvű iparművészet-történeti kézikönyv volt.

Képzőművészeti és az iparművészeti társaságban sokat tett a hazai képzőművészet és iparművészet támogatása érdekében, az állam és a tehetősebb polgárok anyagi támogatását igyekezett megnyerni. Ráth György folyamatos kapcsolatban állt a Magyar Tudományos Akadémiával, aminek bizottsági tagja és az egyik legnagyobb mecénása volt. Az Akadémia Könyvtár Kézirattárának kutatótermében márványtáblával emlékeztek meg Ráth Györgyről.

1882-ben megkapta a Lipót-rend lovagkeresztjét, 1890-ben pedig a Szent István-rend kiskeresztjét. 1902-ben kulturális missziójáért megkapta a francia Becsületrend középkeresztjét.

Könyvtárát már 1895-ben – halála esetére – a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárának ajándékozta.

Élete utolsó éveit a városligeti fasorban lévő, Ybl Miklós tervei alapján épült villában töltötte, melyet megvásárlását követően úgy alakított át, hogy műgyűjteményének is otthont nyújtson.

1000 darabos, felbecsülhetetlen értékű műgyűjteményét halálának évében özvegye az államra hagyományozta. Városligeti villa adott otthont az 1907-ben létrehozott **Országos Ráth György Múzeumnak**. Ráth műgyűjteményét az 1950-es évek elejéig együtt kezelték a múzeumban. Később az Iparművészeti Múzeum filiáléja lett. 1955 óta múzeumi kiállítóhelyként üzemelt. Rendszeresen a Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum gyűjteményeiből rendeznek itt kiállításokat.

2014. március elsejétől a Ráth György Múzeum a Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeummal együtt a **Szépművészeti Múzeum tagintézménye lett.** ¹

¹ Forrás: **Egy magyar polgár Ráth György és munkássága / szerkesztette Horváth Hilda**

Társasági és bizottsági tagság

- Országos Magyar Képzőművészeti Társulat elnöke
- Országos Magyar Iparművészeti Tanács alelnöke
- MTA archaeológiai és irodalomtörténeti bizottság tagja
- Nemzeti Szalon díszelnöke
- Magyar Történelmi Társulat alapító tagja
- Magyar Iparművészeti Társulat alapító tagja
- Erzsébet-szoborbizottság elnöke
- Deák-szoborbizottság előadója

Művei

- Kossuth parlamenti élete. 1-2. köt., Pest (1850)[2]
- Az iparművészet. 1-2. köt. (1902)
- Az iparművészet könyve / Ráth György. - Budapest: Athenaeum, 1902-1912. - 3 db
- Bullinger Henrik és a magyar reformáció / Ráth György. - Budapest: Athenaeum Ny., 1896. - 36 p.; 25 cm
- Az ötödik magyar jogászgyűlés indítványai / Ráth György == Magyar Themis. - 4.évf. 18.sz. (1874.) p.140.
- Az országbírói értekezés a törvénykezés tárgyában / Ráth György. - Pest : Landerer és Heckenast, 1861. - 1 db ; 23 cm
- Gradeczi Horváth Gergely és Lám (Ambrosius) Sebestyén hitvitája / közli Ráth György. - Budapest: Athenaeum, 1894.-56 p. ; 25 cm
- Egy magyar r. c. rituale a XVI. századból / közli Ráth György.-Budapest: Athenaeum, 1895.-19 p. ; 24 cm
- Pilcz Gáspár és ellenfelei: adalék a hazai kryptokálvinizmus hitvitázó irodalmához / Ráth György. -Budapest: Hornyánszky V. Kny., 1893.-60 p. ; 23 cm
- Nyomtatott szertartáskönyveink a Római Rituale behozataláig / Ráth György.- Budapest: Hornyánszky, 1891.- 45 p. ; 23 cm
- Betűrendes útmutató a Magyar-, Horváth-, Tótország, Szerbvajdaság és Temesi Bánság Erdélyi Nagyfejedelemség számára kibocsátott ideiglenes polgári perrendtartáshoz: magyar-német szótárral / Ráth György. Megjelenés:Pest: Geibel - Beimel - Kozma Ny., 1853. - 85 p. ; 24 cm
- Teljes váltó- és csődtörvénykönyv: [1-2. füz.] / összeáll., bev. és jegyz. ell. Ráth György. Kiadás: 2. bőv. kiad. - Pest: Geibel, 1854 Pest: Beimel - Kozma Ny. -1 db; 21 cm
- Magyarország könyvtáblák a történelmi kiállításon / Ráth György. - Budapest: Franklin Ny., 1897. - 42 p., 1 t. ; 30 cm
- Az országbírói értekezés a törvénykezés tárgyában: 1-2. köt. / Ráth György. - Pest : Landerer-Heckenast, 1861. - 1 db ; 23 cm
- Két kassai plébános: [Frölich Tamás és Kratzer Gáspár] a XVI. században: korrajz / Ráth György. - Budapest: Athenaeum Ny., 1895. - 77 p. ; 23 cm

- Német-magyar és magyar-német műszótára az új törvényhozásnak / Ráth György. -Pest: Heckenast, 1853-1854 Pest: Landerer - Heckenast Ny. - 1 db; 22 cm
- Arragoniai János / Ráth György. - Budapest: Athenaeum Ny., 1890. - 24 p. ; 22 cm
- Ráth György javaslata a Magyar Nemzeti Múzeum tisztviselőinek felelősségét illetőleg. -Budapest: [s.n.], 1889. - 12, 6 p.; 30 cm
- Ráth Károly programbeszéde, megtartott Pápán, 1875. június 13-án. /Ráth György.-[Pápa]: [s.n.], 1875 Budapest: Rudnyánszky A. könyvny. - 29 p.; 17 cm
- A Pannonhalmi Szent Benedekrend nyomtatott imakönyvei a Breviarium Monasticum behozatala előtt / Ráth György. - Budapest: Pallas Ny., 1894. - 57 p. ; 23 cm
- Az 1853-dik évi jan. 1-je óta érvényes legújabb váltó- és csódtörvénykönyv szükséges kiegészítéséül az ideigl. polg. perrendtartásnak / Ráth György. - Pest: Geibel, 1853 Beimel és Kozma ny. - IV, 98 p.; 23 cm
- Az iparművészet 1896-ban: millénniumi emlékkönyv / a Magyar Iparművészeti Társulat megbízásából szerk. Ráth György; szerkesztőtárs Györgyi Kálmán. - Budapest: M. Iparműv. Társ., 1897 [Budapest] : Franklin Ny. - 426 p., [14] t.fol., : ill., részben színes ; 31 cm



Ráth György sírja

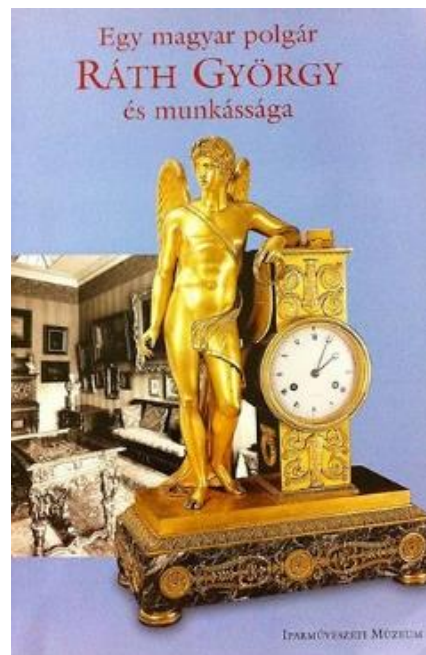
Budapesten. Kerepesi temető: 10/1-1-1.
Maróti Géza alkotása

Képek forrása:

<http://gyujtemeny.imm.hu/gyujtemeny/portrefoto-rath-gyorgy-1828-1905-az-iparmuveszeti-muzeum-igazgatoja-1881-tol-1896-ig/13072>

<http://keptar.oszk.hu/html/kepoldal/index.phtml?id=019613>

https://bookline.ro/product/home.action?v=Horvath_Hilda_szerk_Egy_magyar_polgar_Rath_Gyorgy_es_munkassaga&id=2102680043&type=10



Ráth György munkásságáról szóló könyv

Egy magyar polgár Ráth György és munkássága
szerkesztette: Horváth Hilda